

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GK 62
7/11377

Sayı : B.15.0.SGB.02.610- 337
Konu : Yazılı Soru Önergesi

002873

03 MART 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: T.B.M.M. Başkanlığının 21.12.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-18194 sayılı yazısı

Kütahya Milletvekili Sayın Prof.Dr. Alim IŞIK'ın tarafıma tevcih ettiği, 7/11377 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Enerji İşleri Genel Müdürlüğü, Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü ve Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığından alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER:

Ek-1 Önerge Cevabı (3 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:	Bilgi:
TBMM Bşk.	Başbakanlık

**KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN Prof. Dr. ALİM IŞIK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/11377)**

Soru 1:

Elektrik Mühendisleri Odası tarafından "Fener Işığında Gölge Oyunları" ismiyle yayınlanan raporda; elektrik dağıtım bölgeleri üzerindeki ilişkiler ortaya konmuş, AKP Hükümetinin gözünü enerjiye diktiği, enerji alanındaki özelleştirmeler yoluyla yandaş sermaye gruplarına rant aktarımı yapıldığı, Adıyaman-Kahramanmaraş elektrik dağıtımının 13 yıl önceki ihaleyle devredilmeye çalışılması aşamasında yandaş sermaye grubunun alıcı şirkete sokulması için uğraşıldığı, benzer uygulamaların diğer dağıtım özelleştirmelerinde de yaşandığının tespit edildiği belirtilmiştir. Kamuoyunda ciddi rahatsızlıklara yol açan bu raporda yer alan bazı tespit ve iddialarla ilgili olarak;

-Meram Elektrik Dağıtım A.Ş. (MEDAŞ) ihalesinde en yüksek teklifi veren ve ÖYK kararıyla bölgeyi devralmasına karar verilen şirketin başka, alıcı şirketin ortaklık yapısının ise başka hale getirildiği iddiaları doğru mudur? Doğru ise bu konuda Bakanlığınızın tutumu nasıl olmuştur?

Cevap 1:

Özelleştirme Yüksek Kurulunun (ÖYK) 30.04.2009 tarih ve 2009/16 sayılı kararı uyarınca sermayesinin %100'ü TEDAŞ'a ait olan Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin %100 oranındaki hissesinin en yüksek teklifi veren Alsim Alarko Sanayi Tesisleri ve Ticaret A.Ş.'ye ihale Şartnamesi çerçevesinde satılması onaylanmıştır. Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin özelleştirmesine ilişkin Şartnamenin Devir ve Teslime ilişkin 20 nci maddesinde yer alan; "İhale sonucunda ÖYK tarafından tüzel kişiye satışın yapılmasına karar verilmesi halinde, Teklif Sahibi'nin talebi durumunda, İdare'ce belirlenecek süre içerisinde, sermayesinin en az %51'ini ihaleye teklif veren Teklif Sahibi'nin oluşturacağı bir anonim şirket kurulacak ve Hisse Satış Sözleşmesi bu surette kurulacak anonim şirket ile yapılacaktır." hükmüne istinaden, Alsim Alarko Sanayi Tesisleri ve Ticaret A.Ş. tarafından sermayesinin %51'i Alsim Alarko Sanayi Tesisleri ve Ticaret A.Ş.'ne ait olmak üzere Alcen Enerji Dağıtım ve Perakende Satış Hizmetleri A.Ş. adında yeni bir şirket kurulmuş ve 30.10.2009 tarihinde imzalanan Hisse Satış Sözleşmesi ile de bahse konu hisselerin devri Alcen Enerji Dağıtım ve Perakende Satış Hizmetleri A.Ş.'ye yapılmıştır. Dolayısıyla, Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin hisselerinin özelleştirilmesi ilgili mevzuat ve ihale şartlarına uygun olarak yapılmıştır.

Soru 2:

Aydın-Denizli-Muğla elektrik dağıtım bölgesinin 17 yıl önceki ihaleye dayanılarak devredildiği AYDEM şirketinin ortaklık yapısında hemen devir öncesinde değişikliğe gidildiği iddialarını nasıl değerlendirebilirsiniz?

Cevap 2:

3096 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesine istinaden istihsal edilen 09.10.1991 tarih ve 91/2325 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile AYDEM Güneybatı Anadolu Enerji ve Ticaret A.Ş. (Şirket) Aydın-Denizli-Muğla illerini kapsayan elektrik dağıtım görev bölgesinde 30 yıl süre ile elektrik dağıtım hizmetlerini yürütmek üzere görevlendirilmiştir. Şirket'in görevlendirilmesine ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı 13.11.1996 tarih ve 96/8811 sayılı yeni bir Bakanlar Kurulu Kararı ile iptal edilmiştir. Şirketin açtığı dava sonucunda Danıştay tarafından, Şirketin görevlendirme kararını iptal eden 13.11.1996 tarih ve 96/8811 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı iptal edilmiştir. Bu Karar sonrasında Şirket ile yapılan müzakereler neticesinde mutabakat sağlanan imtiyaz sözleşmesi parafe edilerek Danıştay incelemesine sunulmuş ve Danıştay tarafından kabul edilmiştir. Bu süreç devam ederken 03.03.2001 tarihinde 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu yürürlüğe girmiştir. 4628 sayılı Kanun kapsamında, EPDK mevcut sözleşmede yapılmasını istediği tadil önerilerini Bakanlığa ve Şirkete bildirmiştir. Tadil müzakerelerinin tamamlanmasını müteakip Bakanlığımız ile Şirket arasında imzalanmış olan Uygulama Sözleşmesi, 08.07.2007 tarihinde tadil edilmiştir. Bu tadil ile Şirketin mevcut sözleşmesi tamamen mevcut mevzuat çerçevesinde yeni piyasa modeline uygun hale getirilmiş ve mevcut sözleşmedeki kamunun tüm hakları da korunmuştur. Bu işlemleri müteakiben, Özelleştirme Yüksek Kurulunun 18.01.2008 tarihli Kararı üzerine 29.03.2001 tarihli İşletme Hakkı Devir Sözleşmesi Tadil Devir Sözleşmesi olarak tadil edilmiştir.

EPDK'nın Kararıyla Şirket'e 30 yıl süreyle dağıtım ve perakende satış lisansı verilmiş ve Aydın, Denizli ve Muğla illerinin yer aldığı Görev Bölgesinin Şirket'e fiili devri, 15.08.2008 tarihi itibarıyla gerçekleştirilmiştir. Söz konusu Görev Bölgesi ile ilgili olarak, Bakanlığımız ile Şirket arasında imzalanan 1 Nolu Tadil Sözleşmesinde yer alan "... ortaklık yapısında % 10'u aşan değişiklik yapılması Bakanlığın ön iznine tabidir." hükmü uyarınca, Aydem Elektrik Dağıtım A.Ş. tarafından ortaklık yapısında yapılması düşünülen değişiklikle ilgili olarak Bakanlığımızdan ön izin talebinde bulunulmuştur. Bakanlığımız ile Şirket arasında imzalanan Sözleşme ve mevzuata göre yapılan bu talep uygun bulunarak Şirkete bildirilmiştir. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Kararı gereğince Şirketin Ana Sözleşmesinin enerji mevzuatına uygun hale getirilmesi Şirketten istenilmiş, bunun üzerine Şirket tarafından gerekli değişiklikler yapılarak Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayınlanmıştır. Ortaklık yapısında %10'nun üzerinde doğrudan veya dolaylı pay sahibi olunabilmesi Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu onayına tabi olduğundan bu değişiklik Kurul Kararlarında da yer almıştır.

Soru 3:

AYDEM'e yüzde 9'la ortak olan Küre İletişim'in ortaklarının Adıyaman-Kahramanmaraş Elektrik Dağıtım A.Ş.'ye (AKEDAŞ) hülle yöntemiyle sokulmak istenen ASEL şirketi, Deniz Feneri EV davası sanıkları ve Kanal 7 ile bağlantılarının belirlendiği iddialarıyla ilgili olarak Bakanlığınız tarafından hangi tedbirler alınmış ya da alınmaktadır?

Cevap 3:

Adıyaman-Kahramanmaraş Elektrik Dağıtım A.Ş. tarafından Bakanlığımız ile Şirketleri arasında imzalanan İmtiyaz Sözleşmesi'nin ilgili maddesi hükmü uyarınca, Bakanlığımızdan hisse devirlerine ilişkin izin istenilmiştir. Bakanlığımız ile AKEDAŞ Adıyaman-Kahramanmaraş Elektrik Dağıtım A.Ş. arasında imzalanan İmtiyaz Sözleşmesi'nin Yetki Devri başlıklı 30 uncu maddesinde "...Hazine Müsteşarlığı ile Rekabet Kurumu'nun uygun görüşü ve Bakanlığın izni olmadıkça, Şirket ortaklarının ortaklık payları değiştirilemez ve Şirket'e yeni ortak alınamaz." hükmü yer almaktadır. Bu bağlamda; Bakanlığımız ile AKEDAŞ Adıyaman-Kahramanmaraş Elektrik Dağıtım A.Ş. arasında imzalanan İmtiyaz Sözleşmesi'nin ilgili maddesi hükmü çerçevesinde, Rekabet Kurumundan ve Hazine Müsteşarlığından görüş alınmıştır. Hazine Müsteşarlığı söz konusu talebe ilişkin uygun görüş bildirmiştir.

Rekabet Kurumu, Adıyaman-Kahramanmaraş Elektrik Dağıtım A.Ş. tarafından hisse devirlerine ilişkin istenilen izin ile ilgili bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7 nci maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olduğunu, tarafların toplam pazar payları ve cirolarının aynı Tebliğ'de öngörülen eşikleri aşmaması nedeniyle izne tabi olmadığına karar verildiğini ve gerekçeli kararın ayrıca tebliğ edileceğini Bakanlığımıza bildirmiştir. Bu aşamada, AKEDAŞ Adıyaman-Kahramanmaraş Elektrik Dağıtım A.Ş. 19.11.2009 tarihli yazıyla, Bakanlığımızdan talep edilen hisse devirlerine ilişkin izinden vazgeçtiklerini, ortaklık görüşmelerinin sonlandırıldığını ve proje finansmanının mevcut ortaklarla sağlanmaya karar verildiğini Bakanlığımıza bildirmiştir.

Soru 4:

Enerji alanındaki özelleştirmeler nedeniyle ortaya çıkacak işsizlik, pahalı elektrik, elektrik alanında yatırım açığı konularında ne tür tedbirler alınmaktadır?

Cevap 4:

Özelleştirmeler nedeniyle ortaya çıkacak işsizlik, pahalı elektrik ve elektrik alanında yatırım açığı ifadeleri günümüz ekonomi ve piyasa anlayışıyla uyusmamaktadır. Elektrik enerjisi sektöründe serbestleşmeyi esas alan yeniden yapılanmanın temel amacı arz güvenliği bakımından gerekli yatırımların yapılmasını sağlayacak yatırım ortamının oluşturulması, rekabet ortamının sağlayacağı sektördeki verimlilik artışı yoluyla elde edilecek kazanımların tüketiciye yansıtılmasıdır. Özelleştirme uygulamaları sebebiyle bu kuruluşlarda çalışan personelin tamamının 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi çerçevesinde diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarına nakil hakları vardır.

Bunun dışında, günümüze kadar özelleşen, ihalesi tamamlanan ve ihalesi başlatılan elektrik dağıtım şirketlerinde alıcının Şirketi devir aldığı tarihten itibaren 3 yıl süreyle, Şirket tarafından devir tarihi itibarıyla istihdam edilmekte olan, 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi personel sayısını %95'in altına düşmeyecek şekilde muhafaza edilmesi şartı getirilmiştir.

Elektrik sektöründe arz güvenliği ve sistemin geleceği açısından en önem verilen konu üretim yatırımlarının gerçekleşmesidir. 2003-2009 sonu itibarıyla yaklaşık 12.940 MW kurulu gücünde yeni kapasite sisteme dâhil edilmiştir. Ayrıca, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 2009 yılı Ekim ayı başı itibarıyla toplam 33.712 MW kurulu gücünde (636) adet lisanslanmış ancak henüz işletmeye geçmemiş proje bulunmaktadır. Bu projelerden (66) adedi termik, (493) adedi hidrolik, (77) adedi ise diğer olarak sınıflandırılmaktadır. Projelerin ilerleme durumlarına ilişkin detay bilgilere www.epdk.org.tr adresinden ulaşılabilir.

Yüksek Planlama Kurulunun 18.05.2009 tarih ve 2009/11 sayılı kararı ile kabul edilen "Elektrik Enerjisi Piyasası ve Arz Güvenliği Stratejisi Belgesi"nde, 2023 yılında yenilenebilir kaynaklarının elektrik enerjisi üretimi içerisindeki payının en az %30 seviyesinde olması, rüzgar enerjisi kurulu gücünün 20.000 MW olması, elektrik enerjisi üretimi için uygun olduğu bu aşamada belirlenmiş olan 600 MW'lık jeotermal potansiyelimizin tamamının işletmeye girmesi, elektrik üretimindeki doğalgazın payının %30'un altına düşürülmesi ve 2020 yılına kadar nükleer santrallerin elektrik enerjisi üretimi içerisindeki payının en az %5 seviyesine ulaşması hedeflenmektedir.

Soru 5:

Gelinen aşamada kamuya ait santrallerin çalıştırılmadığı, şirket santrallerinin ise karaborsa üzerinden pahalı elektrik satışına devam ettiği, bu uygulamalar karşılığında AKP Hükümetinin Dünya Bankası tarafından dış borç ödemesinde kullanmak üzere verilen kredi ile ödüllendirildiği iddialarına karşılık Bakanlığınızın görüşü nasıldır?

Cevap 5:

Söz konusu iddialar gerçeği yansıtmamaktadır.

Sorular 6, 7:

-Bakanlığınızın elektrik dağıtım ve üretimlerinin özelleştirilmesine ilişkin 2010 yılı programı nasıldır?

-Bakanlığınızın elektrik alanındaki Özelleştirme uygulamalarına son verilmesi yönünde bir çalışması var mıdır? Varsa çalışma ne aşamadadır?

Cevaplar 6, 7:

EÜAŞ bünyesinde bulunan elektrik üretim santrallerinin özelleştirilmesi işleri Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca yürütülmekte olup 52 adet akarsu santralının "işletme hakkı verilmesi" yöntemi ile özelleştirilmesi için 19.02.2010 tarihinde teklifler alınmıştır. Elektrik dağıtım bölgelerinin özelleştirilmesi işleri de Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca yürütülmekte olup Çamlıbel, Fırat, Uludağ ve Vangölü Elektrik Dağıtım Bölgelerinin özelleştirilmesi için teklifler alınarak nihai pazarlık görüşmeleri 18.02.2010 tarihinde tamamlanmıştır. Detay bilgilere www.oib.gov.tr adresinden ulaşılabilir.

18.05.2009 tarih ve 2009/11 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile kabul edilen Elektrik Enerjisi Piyasası ve Arz Güvenliği Stratejisi Belgesi uyarınca elektrik dağıtım özelleştirmelerinin 2010 yılı sonuna kadar büyük ölçüde tamamlanması hedeflenmektedir. Elektrik sektöründe özelleştirme uygulamalarına son verilmesi yönünde bir çalışma bulunmamaktadır.